

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๓/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๖๒/๒๕๖๘

วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายการุญ เลี้ยวศรีสุข ผู้ร้อง
ศาลปกครองสูงสุด ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายการุญ เลี้ยวศรีสุข (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายการุญ เลี้ยวศรีสุข (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า สภามหาวิทยาลัยมหิดลมีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถอดถอนผู้ร้องออกจาก ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาทันตกรรมโรงพยาบาล คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ร้องเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางมีคำสั่ง ฉบับลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๗ รับคำฟ้องของผู้ร้องไว้พิจารณา เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๓๔๔/๒๕๕๗ ต่อมาศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณาและกระบวนพิจารณาดังกล่าว รวมทั้งมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เป็นคดีหมายเลขแดง ที่ ๗๗๘/๒๕๕๙ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้อง) มีคำสั่งที่ ๕๗๘/๒๕๕๙ ยืนตามคำสั่งของ ศาลปกครองกลาง ผู้ร้องยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่เนื่องจากไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๕ ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ผู้ถูกร้องมีคำสั่ง ที่ ๗๕๓/๒๕๕๐ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองกลาง ให้เหตุผลว่า การที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง

ไว้พิจารณาและคำสั่งไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมไว้พิจารณา พร้อมให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีที่ยังมิได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นเนื้อหาแห่งคดี คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๗๘/๒๕๔๙ และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๘๕/๒๕๔๙ ที่ยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองกลางดังกล่าว เป็นเพียง การพิจารณาในขั้นตอนของการรับคำฟ้องเท่านั้น หาได้เป็นการวินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีไม่ มิใช่เป็น คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองเสร็จเด็ดขาดตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นการอ้างเหตุผลตามมติที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๖ ผู้ร้องเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องนำมติที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๖ มาใช้ในการวินิจฉัย เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ของผู้ร้อง เนื่องจากมติดังกล่าวมีลักษณะเป็นการบัญญัติบทเฉพาะกาลกำหนดหลักเกณฑ์การขอให้ พิจารณาใหม่ไว้เป็นการทั่วไป เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาพิพากษาคดีและ เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ เป็นการเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้น โดยองค์กรนิติบัญญัติ ถือเป็นระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ เมื่อไม่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๕ และมีได้ส่งให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบตาม มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มติดังกล่าวไม่มีผลใช้บังคับ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗ และพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๖ เป็นเพียงการอธิบาย บทบัญญัติที่มีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มติที่ประชุมใหญ่ดังกล่าวมิได้เป็น ระเบียบตามมาตรา ๔๔ ที่ผู้ถูกร้องจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗ เมื่อการดำเนินการของผู้ถูกร้องเป็นไปตามกฎหมาย ไม่มีการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายอื่นตามประกาศ ผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง กำหนดเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๗ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๒

- ๓ -

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๖ ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๘๗ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๕

๒. เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๖ หรือการกระทำดังกล่าว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง” มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ครบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี

- ๔ -

อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ของผู้ร้องและผู้ถูกร้องมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของ ศาลปกครองกลาง โดยอ้างเหตุผลตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๖ เป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ ซึ่งการยื่น คำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา ให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและ เอกสารประกอบปรากฏว่า ผู้ร้องโต้แย้งดุลพินิจการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้อง เป็นการใช้อำนาจ ของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบกับเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

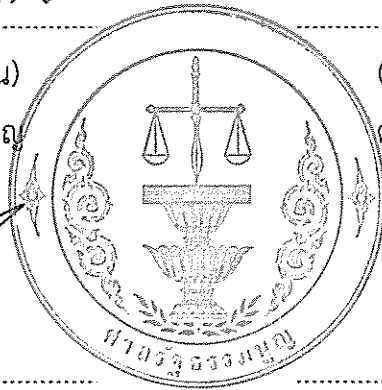
(คำสั่งที่ ๗๓/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ